

Katica Križanović

Josip Juraj Strossmayer

University of Osijek

Ekonomski fakultet u Osijeku

Trg Ljudevita Gaja 7, 31000 Osijek

katica.krizanovic@sb.t-com.hr

Mob: +385912244073

PRIKAZ KNJIGE

**NASLOV: 3. međunarodni znanstveni simpozij Gospodarstvo istočne Hrvatske – vizija i razvoj /
3rd International Scientific Symposium Economy of Eastern Croatia – vision and growth**

NAKLADNIK: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku

MJESTO I GODINA IZDANJA: Osijek, 2014.

Broj stranica: 684

ISSN: 1848-9559

Treći međunarodni znanstveni simpozij Gospodarstvo istočne Hrvatske – vizija i razvoj održan je od 22. do 24. svibnja 2014. godine u Osijeku na Ekonomskom fakultetu u Osijeku pod pokroviteljstvom Ministarstva gospodarstva Republike Hrvatske. Organizator Simpozija već treću godinu je Ekonomski fakultet u Osijeku, dok su suorganizatori u 2014. godini Ekonomsko-poslovna fakulteta u Mariboru, Ekonomski fakultet u Tuzli i HAZU, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

Nastavak međunarodnog simpozija i u 2014. godini imao je za cilj potaknuti znanstvenike, stručnjake i gospodarstvenike iz zemlje i inozemstva na istraživanja utemeljena na stvarnim događanjima i potencijalima koje ima istočna Hrvatska.

Zbornik radova Trećeg međunarodnog znanstvenog simpozija Gospodarstvo istočne Hrvatske – vizija i razvoj obuhvaća 66 znanstvenih i stručnih radova s ukupno 155 autora i suautora iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Poljske, Kanade i Hrvatske.

Radovi su sistematizirani prema tematskim područjima: *Istočna Hrvatska – atraktivna regija za globalne investicije; Ljudski kapital u funkciji razvoja regije; Novi trendovi u razvoju gospodarstva; Ekologija – zaštita prirode i okoliša; Povijesna naslijeđa, sakralni objekti i arheološka istraživanja u funkciji razvoja gospodarstva; Financijske institucije i Društveno odgovorno poduzetništvo.* Multidisciplinarnost pristupa pri definiranju tematskih područja ima za cilj pružiti cjelovitu analizu stanja regije i davanje preporuka za postizanje održivog razvoja ne samo regije istočne Hrvatske, već i cijele Republike Hrvatske.

Posebni interes istraživača bio je na razvoju kontinentalnog turizma, (promocija događanja, kulturne atrakcije, zdravstveni, lovni i ribolovni turizam, spomenička baština slavonskih i srijemskih plemićkih obitelji, sakralni objekti, autohtoni ruralni proizvodi i dr.) postignuća enegetske učinkovitosti, te prijedlozi s posebnim osvrtom na preradu poljoprivrednih proizvoda – voća i povrća. Nisu izostali ni radovi iz područja poduzetništva s prijedlozima

novih suvremenih pristupa organizaciji poduzeća, kao i značaj i uloga društvenih mreža u procesu globalizacije s ciljem postizanja bolje kvalitete ponude, novih trendova u ekološkoj proizvodnji, odnosno brizi o održivom ruralnom razvoju. Kako sport ide ukorak s razvojem ljudskih potencijala, ukazan je njihov značaj i utjecaj na gospodarski rast i razvoj. U prezentiranim radovima nisu izostale analize: bankovna poslovanja, okoliša, primjene marketinga u promoviranju domaćih proizvoda, modela prekogranične i međusektorske suradnje, primjene cjeloživotnoga obrazovanja s prijedlozima povezivanja visokoga obrazovanja s gospodarstvom, a sve u svrhu postizanja regionalnoga razvoja.

Stoga je ova publikacija namijenjena ne samo znanstvenicima i istraživačima u njihovim daljnjim istraživanjima, već i stručnjacima iz prakse u smislu pronalaska rješenja i pomoći pri odlučivanju u vođenju posla; kako domaćim tako i stranim investitorima u pronalasku novih rješenja i vizija za razvoj, ali isto tako i predstavnicima lokalnih i regionalnih vlasti u kreiranju razvojne gospodarske politike, te studentima.

Tematskim područjem *Istočna Hrvatska – atraktivna regija za globalne investicije* obuhvaćeno je 10 radova koji obrađuju teme vezane za turistički potencijal kojega ima istočna Hrvatska posebice u području lovnoga turizma; pregled dosadašnjih industrija kroz povijest; novo elektroničko tržište s potrebom prepoznavanja onih dijelova gospodarskoga sustava koji su u današnjim uvjetima rentabilni i omogućuju opstanak suvremenoga društva; razvoj mreže širokopojasnog pristupa internetu na području pet županija regije Slavonije i Baranje, te uvođenje svjetlovodne mreže u telekomunikacije što je u suvremenim uvjetima vrlo važan infrastrukturni projekt čija se važnost za gospodarstvo i društvo u cjelini može mjeriti sa značajem koji su imale investicije u izgradnju željeznica ili elektrifikacije u XIX. stoljeću. Istaknuto je kako su mala i srednja poduzeća okosnica razvoja Hrvatske, te mapirani problemi s kojima se susreću poduzetnici (nelikvidnost, insolventnost, nerazvijenost tržišta kapitala i ostalih oblika financiranja, nizak nivo novih investicija). Naglašeno je kako su visoka razina ICT sektora i novih tehnologija karakteristike gospodarstava koji se temelje na inovativnosti i visokom stupnju konkurentnosti te da ulaskom RH u sustav EU postoji nova prilika i poticaj za brzi razvoj informacijskoga i komunikacijskoga sektora. Opisana je mogućnost pozicioniranja Osijeka unutar Europske

unije kao regionalnog sjedišta kulture i kreativne industrije. U ovom poglavlju obrađuje se i međuo-visnost religije i gospodarstva u smislu unapređenja gospodarstva.

Tematsko područje *Ljudski kapital u funkciji razvoja regije* obrađuje problematiku obrazovnog sustava u RH koji nije usklađen s potrebama tržišta rada te je u tu svrhu nužno primijeniti neke od strategija koje su na konferenciji predložene kako bi se obrazovni sustav uskladio s tržištem rada, a što će posljedično dovesti do kvalitetnije radne snage i veće učinkovitosti u poduzećima. Unaprjeđivanje kvalitete zaposlenika, odnosno usustavljeno obrazovanje treba biti prioritet gospodarskih subjekata istočne Hrvatske jer ulaganjem u zaposlenike gospodarski subjekt povećava svoju konkurentnost na tržištu. Istraživanja prezentirana unutar ovoga područja prikazuju u kojoj mjeri je zastupljeno ulaganje u profesionalni razvoj zaposlenika kroz različite oblike obuke i obrazovanja u pet županija istočne Hrvatske. Pojedini radovi naglašavaju kako istočna Hrvatska svoj vlastiti gospodarski potencijal treba temeljiti i na razvoju turizma, posebno sportskog i rekreacijskog turizma. Naposljetku, unutar RH postoje velike razlike u razvijenosti pojedinih regija mjerene standardnim pokazateljem BDP-a po stanovniku, kretanjem stope nezaposlenosti i zaposlenosti te prema opremljenosti različitim komponentama infrastrukture. Posebno se uočavaju i značajne razlike urazvijenosti ljudskih potencijala, pri čemu istočna Hrvatska značajno zaostaje.

Područje *Novi trendovi u razvoju gospodarstva* s 25 radova je ujedno i najopsežnije područje koje obrađuje tematiku vezanu kako za unapređenje poslovanja poduzeća, tako i za pojedine grane gospodarstva, posebice za turizam i poljoprivredu.

Tako se kroz radove obrađuje tematika vezana za: utjecaj profitabilnosti na strukturu kapitala malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj; modele upravljanja troškovima koja koriste hrvatska poduzeća kako bi ojačali konkurentnost; važnost društvenih mreža za razvoj gospodarstva u procesu globalizacije; gledišta unapređenja poslovanja poduzeća; vrednovanje odabranih poduzetničkih projekata specifičnih oblika turizma u funkciji održivoga razvoja turizma u istočnoj Hrvatskoj; važnost poznavanja razlike između ideje i poslovne prilike, te metode vrednovanja poslovne prilike; postojeće i moguće modele priznavanja i vrednovanja imovine specifične za javni sektor te njihovog iskazivanja u financijskim izvještajima.

Područje objašnjava značaj primjene, te analizu mogućnosti i troškove uvođenja i korištenja unajmljene informacijsko-komunikacijske tehnologije u poduzećima na području istočne Hrvatske sa svrhom određivanja rangova isplativosti osnivanja poduzeća i mogućnosti povećanja konkurentnosti postojećih poduzeća na tržištu. Nadalje, razmatra se certificiranje i ICT kao čimbenici razvoja inteligentnih gradova u smislu davanja potpore gospodarstvenicima i investitorima koja se očituje u brzini rješavanja zahtjeva i izdavanja dokumentacije potrebne za davanje lokacijskih i građevinskih dozvola, komunalnih zahtjeva i drugih aktivnosti koje su potrebne gospodarstvenicima i investitorima.

Razmotrene su i mogućnosti razvoja arheološkoga i zdravstvenog turizma, te turizma na bazi događaja, te predložene strategijske smjernice za poboljšanje i proširenje turističke ponude istočne Hrvatske. Poglavlje se bavi temom ekološke poljoprivrede u smislu definiranja stavova studenata pri kupnji ekoloških prehrambenih proizvoda, te postupaka i uvjeta koje poljoprivredni proizvođač treba zadovoljiti kako bi dobio certifikat i postao eko proizvođač.

Nadalje, objašnjena je važnost klastera i međusektorske suradnje za gospodarski rast i razvoj, te mogućnost eksploatiranja glagoljice i cijele glagoljaške tradicije u različitim sastavnicama kreativne industrije.

Područje *Ekologija – zaštita prirode i okoliša* obrađuje teme vezane za mogućnosti primjene novih mjera energetske učinkovitosti u svrhu smanjenja energetske siromaštva u Republici Hrvatskoj. Nadalje, opisani su konkretni primjeri primjene novih izvora energije – sunca, otpadnih materijala (ulja) i drvne biomase u smislu postizanja zaštite okoliša i održivoga regionalnog razvoja.

Povijesna naslijeđa, sakralni objekti i arheološka istraživanja u funkciji razvoja gospodarstva tematsko je područje koje objašnjava značaj kulturnih atrakcija za razvoj kulturnog turizma (primjer grada Orahovice), te obnovu sakralnih objekata (katedrala sv. Petra u Đakovu). Od povijesnih naslijeđa u radu su obrađene teme vezane za baštinu tradicijske glazbe i likovnu baštinu slavonskih i srijemskih plemićkih obitelji u kontekstu europskog naslijeđa. Sugerira se primjena integriranog marketinga slavonskih kulturnih i prirodnih znamenitosti u svrhu kvalitetnije promocije turističkih sadržaja

Šesto poglavlje obuhvaća područje *Financijske institucije* u čijem su radu definirani pokazatelji bankovnog poslovanja u ekonomskom okruženju s posebnim naglaskom za područje Osječko-baranjske županije.

Društveno odgovorno poduzetništvo, ujedno i zadnje tematsko područje u ovoj knjizi, promatra se s gledišta vođenja računovodstva u poduzećima, primjene konjske vuče u poljoprivredi, ulozi sveučilišta u društvenom i ekonomskom razvoju zemlje, programa Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kojim se nastoji smanjiti stopa mladih nezaposlenih osoba.

Zbornik radova na ukupno 684 stranice obuhvaća radove u sedam tematskih područja pri čemu svaki od radova, pisan na engleskom jeziku, sadrži sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku s navedenim ključnim riječima. Velik je broj bibliografskih jedinica, te su brojni ilustrativni prikazi koji doprinose kvaliteti predstavljenih radova. Svi radovi plod su znanstvenog istraživanja i analiziranja uz korištenje metodologije prema vrsti rada i potrebi za postavljenim ciljem. Visoka kvaliteta dosadašnjih radova objavljenih u ranijim zbornicima radova ovog Simpozija potvrđena je indeksacijom u relevantnoj svjetskoj bazi podataka Thomson Reuters Web of Science. Kao i prethodna izdanja, tako i ovo, planira se indeksirati u navedenoj bazi.

Postizanje održivog rasta i razvoja imperativ je gospodarstva svake zemlje. Značajan doprinos tome dan je i kroz radove ovoga Zbornika koji multidisciplinarnim pristupom analiziraju stanje regije i definiraju strateške smjernice u postizanju održivoga razvoja ne samo regije, nego i cijele Republike Hrvatske.

Prema broju i kvaliteti objavljenih radova može se naglasiti kako je Treći međunarodni znanstveni simpozij „GOSPODARSTVO ISTOČNE HRVATSKE –VIZIJA I RAZVOJ“ u potpunosti opravdao svoje postojanje, te se planira njegovo održavanje u kontinuitetu.